

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 5 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an . . . . 2 cor. 70 bani.
 Franța, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu

Foaie politică.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.
 (Joia apare numărul de Duminică.)

Telefon Nr. 146.
 Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE

să primesc la **BIROUL ADMINISTRAȚIEI**
 (Strada Măcelarilor Nr 12).
 Un șir puțin prima-dată 14 bani, a doua-oră
 12 bani, a treia-oră 10 bani.

Se sporesc dările.

Însă: Se plănuiește aruncul dărilor mai cu dreptate.

„Dați Chesarului, cele ce sunt ale Chesarului....”

de Vasile Vlaicu.

În ziua de 14 Iunie ministrul de finanțe, Esc. S. Dl. I. Teleszky, a prezentat în casa țării șapte proiecte de legi cu privire la sporirea dărilor. Despre acestea se debate, se scrie și se vorbește azi în multe locuri, de aceea credem, că este bine să arătăm și cetitorilor noștri rostul și simburile acestor legi.

Mai înainte de a se aduce la dezbateri aceste legi în casa țării, cetiam următoarele cuvinte ieșite din penă fostului ministru de finanțe D. L. Lukács, cuvinte scrise cu destul înțeles și destul de răspicat în ziare mari, din Viena și Budapesta:

„Nu se poate închipui o lovitură mai aspră a sorții ca războiul, care apasă atât poporul țării întregi, cât și pe singuraticii oameni. Nu se găsește o singură familie între sute de mii de familii, care să nu-și jelească pe vreunul sau mai mulți membri perduți. Tot la sute de mii se ridică și numărul acelor, cari au devenit neputincioși de lucru fie cu totul, fie în parte numai. Se prăpădesc valori de miliarde, mii de familii, cari au trăit mai înainte în bunăstare, își perd totul, se pustiesc sute de sate înfloritoare și locuitorii lor apucă calea la cerșit. Se poate zice, că nu mai este nici o grozăvie, de care omenirea să fi rămas cruțată.

Statul nu are puterea să-și despăgubească cetățenii pentru toate durerile.

El este dator însă, să poarte de grijă, ca, dacă trage ceva dela cetățeni, — cum se întâmplă aceasta în astfel de feluri și chipuri, ca jertfa, chiar dacă nu poate fi ușoară, mai înainte de toate să se vadă, că este cu dreptate.

Sună bine la ureche, când auzim despre darea după câștigurile din războiu. Căci, dacă unii au avut norocul să fie liberi de datorința de a servi personal în armată, ba ce e mai mult

pe lângă aceasta au avut norocul să mai și tragă câștiguri din război, dând preste izvoare bogate de câștig acolo, unde marea mulțime a poporului a găsit numai suferință, atunci dela cei ce au câștigat este cu cale să se ia dări binemăsurate, cu toată asprimea. („P. Ll.” din 11 Iunie a. c.)

La aceste cuvinte credem, că nu trebuie să mai adaugăm din partea noastră nimic, dar nici de tănuț n’avem ce și pentruce să tănuim.

Acestea se scriau la 11 Iunie, iar astăzi vedem, că cuvintele de sus erau spuse la locul lor.

Speșele (cheltuelile) războiului — după cum se știe — s’au acoperit din împrumuturi luate din lăuntru țării, ceea ce chiar și dușmanii recunosc că e mai bine decât să fi luat împrumuturi dela streini. Monarhia noastră are în împrumuturile de război o îndatorire cam de 27 miliarde de Cor., o sarcină, care va trebui împărțită între Austria și Ungaria. Cametele împrumuturilor trebuie plătite, iar la timpul său vor trebui plătiți rând pe rând și banii împrumutați.

Astfel s’a născut lipsa sporirii dărilor. Bune vor fi? Aceasta se va putea vede numai mai târziu, căci de multe ori socoteala deacasă pe hârtie, nu se potrivește cu cea din târg.

Cine are să plătească dările cele nouă? De-ocamdată, după cum vedem din planurile (proiectele) de legi, s’a ținut seamă de aceea, că povara să apese pe umerii celor tari și să cruțe pe cei slabi, cari și de altfel au suferit destul. Să vedem, cari sunt acele dări, cari se atâă toate sub dezbateri în casa țării? Acestea sunt:

I. Darea după câștigurile din războiu;

II. Darea de venit;

III. Darea după avere;

IV. Darea de venit clasa treia;

V. Darea de câștig a societăților de comerț și industrie;

VI. Schimbarea scalelor de timbre și în fine

VII. Schimbarea și întregirea legii de dare de splrt.

Vom arăta pe scurt simburile fiecărei legi, deoarece nu încap în coloanelle acestea publicarea tuturor amănuntelor.

I. Darea după câștigurile din războiu o plătesc acele persoane și societăți, cari în anii de războiu au avut câștiguri mai mari decât în ori care din cei trei ani de pace dinaintea războiului și anume au avut câștiguri mai mari de 13 mii de Cor. Aceștia sunt datori — sub aspră pedeapsă — să facă fasiune (declarațiune) despre câștigurile lor, iar darea lor face:

după primele 10 mii C. începute, ca creșterea a câștigului în războiu, 5°/_o (la sută)

între 10 și 20 de mii K.	10 ^o / _o	„	„
„ 20 și 40 „	15 ^o / _o	„	„
„ 40 și 60 „	20 ^o / _o	„	„
„ 60 și 80 „	25 ^o / _o	„	„
„ 80 și 100 „	30 ^o / _o	„	„
„ 100 și 200 „	35 ^o / _o	„	„
„ 200 și 400 „	40 ^o / _o	„	„
„ 400 și 500 „	45 ^o / _o	„	„

Cei-ce au astfel de câștiguri din războiu, n’au decât să-și facă socoteala.

II. Darea de venit au s’o plătească toți aceia, cari au un venit anual de preste 10 mii de Cor., fără privire la aceea, că venitul îl au din muncă ori din capital. Cheia (măsura în procente) dării de venit se mărește cu suma venitelor.

Ea se începe cu 2°/_o (ori 29 Cor. dela o mie Cor) pentru un venit de 10.000 Cor. și crește până la 5°/_o (cinci la sută) pentru venitele, ce cresc până la suma de 120 de mii Cor.

III. Darea după avere o vor plăti toți proprietarii, cari ău o avere mai mare de 50 de mii de cor. Aceasta se începe cu 60 cor. la o avere de 50 de mii Cor. și crește deodată cu cheia ei (măsura la sută) până la 12 mii de cor. ca dare pentru o avere de până la 2 milioane 400 de mii Cor.

IV. Darea de venit, așa numită de clasa treia se va plăti și pentru

anul 1916 ca mai înainte, așa că schimbări se fac numai la caz, că venitele s'au schimbat, crescând ori scăzând.

V. *Societățile pe actiuni și alte societăți obligate la publicarea bilanșelor* au să plătească darea de câștig, de 12%, dacă câștigul lor nu trece peste 10% din capitalurile proprii. Dacă câștigul crește față de capitalurile proprii în măsură mai mare, va crește și cheia de dare. Astfel, dacă câștigul este între 10 și 15 la sută din capitalurile societăților, cheia dării de câștig are să fie 14% a câștigului și așa mai departe se va urca cheia de dare până la 20%, dacă societățile câștigă mai mult de 25% din capitalurile proprii.

VI. *Toate 3 scalele de umbre*, după cari se socotiau până acum timbrele pentru cambii, documente, contracte și așa mai departe de aici înainte vor arăta măsuri mai urcate ca până acum.

VII. *Ce privește legea dării de spirit*, aceasta se schimbă între altele cu aceea, că ministrul de finanțe poate dispune, ca prețul maximal la 1 Hl și pentru 1 grad să fie de cel mult 6 cor. la spiritul vămuit și vândut de negustorii mari.

Am arătat pe scurt rostul și simburile legilor de dare, ce se plănuiesc pentru Ianuarie 1917. Pe cei mai mulți dintre cetitorii acestei Foi nu-i atinge sporirea dărilor. Ce e drept, dările vechi vor rămâne și pe mai departe, însă dări nouă și mari vor avea să plătească — după cum se vede din cele de sus — numai aceia, cari au câștiguri, venituri și averi mai mari astfel, că cheia (măsura în ‰), cu care li se măsoară darea, este cu atât mai mare, cu cât câștigurile, veniturile și averile li-e sunt mai mari (dare progresivă), un lucru, care pe poporul nostru, în mare parte cu averi, venituri și câștiguri mai mici, nu-l prea atinge.

Iar aceia, cari se bucură de averile, veniturile și câștigurile arătate mai sus, n-au decât să plătească bucuros dările arătate, după cuvintele Scripturii:

— „Dăți Chesarului, cele ce sunt ale Chesarului“...

Scade numărul nostru.

„Biserica și Școala“ din Arad ace cuvinte foarte cuminți cu privire la rădrea nașterilor la poporul nostru:

Era cunoscută pretutindeni sporirea poporului românesc. Spuza de copii suplina din belșug perderile cele aveam în războaie, boale molipsitoare și cele de rând. Desvoltarea firească a neamului românesc curgea ca un râu viu din viața familiară binesurvântată de copilet viguros.

Temella aceasta a existenței noastre s'a clătinit. Statisticile noastre bisericesti, cum văzurăm și în ultima sesiune sinodală constatăză înspăimântătoare descreșterea în populație. Bine înțeles în aceste statistici nu sunt cuprinse pierderile de pe câmpul de război, ci numai

mișcarea populației. A secat izvorul sporirii populației, nașterile sunt scăzute la un număr ce nu acopere nici numărul morților. Aceasta este semnul stingerei unui popor. Dușmanul poporului nostru dară nu este războiul de care pățim, ci secarea lucrului de sporire, care provine din vina noastră.

În una din zilele trecute am fost într-o comună, care tace de model. Biserica și școala frumoasă. Popor evlavios și inteligent. Preot și învățător bun. În biserică se făceau rugăciuni pentru cei duși în război, perastas, o îmbiserică. Se cuminecau bărbații chemați la oaste și apoi preotul le-a citit o molitvă după care le-a ținut o cuvântare, un mărgăritar de cuvinte sufletești. Frumos popor ai, zisei preotului tiner. Da, precum l'ai văzut în biserică, fu răspunsul, așa e și acasă, poștește slujbi la toate trebuințele sufletesti, mă cinstește personal, îmi aduce birul acasă și stolele le plătește fără supărare, sorb așa zicând tot cuvântul ce le spun de pe amvon ori afară de amvon, cu un cuvânt, nici în vis mai bine. Dar aci se întunecă privirea senină de mai înainte a preotului, poporul meu are o boală ascunsă de care pier, sfârși preotul. Ce boală? Nu sunt nașteri. Un copil

la o casă și acela apoi ținut ca o floare, care se ofilește sub îngrijirea mare de el. Frsu odinioară 1200 suflete, acum abia sunt ceva peste 900, de va merge treaba tot așa e apropiat sfârșitul comunei și păcat de Dumnezeu să se stingă acest frumos popor. Aici — zisei — normal cu vorba ta de preot poți împedea răul, căci pe calea polițială nu te poți răzima. Da, fu răspunsul, știu că pe calea polițială nu se poate înlătura, sunt de puțini ani aici, abia am descoperit răul și am început să-l vindec de pe amvon și vorbind cu părinții, mai ales cu femele, deosebi la mărturisiri. Dar și aici dau de greutăți, căci de regulă vin târziu la mărturisiri după săvârșirea păcatelor, ca la o ispășire întârziată. Dar nu desnădăjduiesc, am încrederea poporului și cred, că prin o stăruință mare o să se îndrepte.

Spunem aici punctul nostru de vedere.

Răul acesta, de care suferă poporul nostru ar trebui să peară, mai ales în vremile de acum. Bătrânii entelor noastre și oamenii cuminiți au datoria să se îngrijească, și să stăruie pe lângă cei tineri, să-i lumineze, ce păcat mare fac, lăpădând viețile din anul micilor, care ar putea să aducă atâta folos neamului nostru.

DEPEȘI.

Marele războiu al lumii.

Trei companii de-ale noastre împinse pe teritoriu românesc. — Luptele dela Verdun. — Ofensiva Englezilor. — Ofensiva Rușilor.

Trei companii de-ale noastre împinse pe teritoriu românesc.

Din cartierul com. și reg. al prosci se comunică biroului tel. ungar:

Știrea, care a văzut cu câteva zile înainte lumină zilei, că regimente ungare și austriace au fost strămtorate pe teritoriu românesc, se îndreaptă așa, că în luptele din Bucovina, de sine înțeles, nu regimente întregi — ci ceoace o ușor de înțeles în împrejurările deosebite de pe câmpul de luptă — detașamente de rezervă, cu totul în mărime a trei companii, au fost strămtorate pe teritoriu românesc. Autoritățile române au procedat față de trupele noastre în mod deplin corect, după cum spune dreptul internațional.

Diplomații Quadruplei vor face un demers la București.

Berlin. „National Zeitung“ anunță:

La Petrograd se svonește în cercurile politice serioase că zilele acestea diplomații Quadruplei din București vor întreprinde un demers pentru a trage România de partea Quadruplei. I-s'a făgăduit și un împrumut mare, dar, după un comunicat din București, guvernul român nu are de gând să facă un împrumut în streinătate; poate că în August sau Septembrie va da un nou împrumut național.

Luptele dela Verdun.

Luptele dela Verdun nu s'au sfârșit încă, după cum ar fi crezut aliații, Germanii nu au dus trupe pe frontul

rusesc, ci continuă ofensiva lor dela Verdun.

În ziua de 24 Iunie Germanii au luat cu asalt lucrarea întărită Thiaumont, precum și satul Fleury, luând peste 3000 de prizonieri.

Fleury e un sătuleț francez situat înaintea Verdunului la înălțimea 344 de metri între cele două brauri de forturi ale liniei dela nord vest de Verdun și lanțul de întăriri al liniei Cote de Froide Terre -- Fortul Douaumont-Vaux și linia forturilor dinlăuntru Belleville-Souville-Tavannes. Fortul Souville e situat aproape la 1200 metri la sud-vest de Fleury.

Atacul german prin luarea fortului Douaumont, a spart mijlocul acestei linii și au cucerit sistematic întreaga linie, până ce a ajuns în linia principală: pădurea Haudromont, satul Thiaumont și fortul Vaux. Pădurile aflate în linia Douaumont-Damloup au fost teatrul unor lupte sângeroase, în timp ce făcea o mare apăsare asupra porțiunii Thiaumont.

Germanii au pus stăpânirea pe toate aceste pozițiuni după lupte crâncene, urmate de înverșunate contrasta-curii ale Francezilor.

După multe atacuri nereușite, trupele bavareze reușiră în fine să ocupe pozițiunea Thiaumont, ce e în apropiere de Cote de Froide Terre (adecă de Pământul Rece) în linia Douaumont, cum și o parte din satul Fleury, situat la 5 km. de Verdun. Prin cucerirea satu-

lui Fleury, trupele germane s'au apropiat — după patru luni de lupte crâncene de orașul Verdun.

Toți criticii militari de un oarecare renume din Franța, Anglia și Italia, stăruie acum asupra faptului că niciodată n'a fost situația așa de grea ca acum și Francezii spun, că dacă aliații nu vor lua acum ofensiva pe toate fronturile și Rușii nu vor putea să continue cu destulă vrednicie noua ofensivă — Verdunul e pierdut.

Francezii, au dat bine înțeles, numeroase și grozave contraatacuri, spre a recuceri pozițiunile pierdute, dar toate eforturile au fost zadarnice.

Toate contra-atacurile lor au fost respinse pe lângă toate grele pierderi pentru ei.

Ofensiva Englezilor.

— Ziua cea dintâi. —

Pentruca să-i scoată din primejdie pe Francezi, au început zilele trecute și Englezii o mare ofensivă, pe un front de 40 klm. Acest atac a fost pregătit de Englezi vreme de câteva luni. Ei s'au înarmat și înzestrat cu muniție în măsură uriașe, așa încât cea dintâi lovitură, pe care aveau să o deie, ei se așteptau să fie zdrobitoare pentru Nemți. Și nu a fost așa. Nemții nu au stat cu mâinile în sân, ci s'au apărat în chip atât de înverșunat, încât au respins toate atacurile englezești, numai pe o linie scurtă, unde steteau două divizii germane, ele au trebuit să fie retrase din linia dintâi, puțin mai îndărăt.

După cum spun foile din Paris, Englezii bombardează pe frontul întreg, ziua-noaptea, fără a înceta nici măcar pe o clipă focul năpraznic. Puterea bombardării e așa de mare, încât se aude și la Paris, ba și pe țarmurile Angliei. Șapte zile au răpăit tunurile, necontenit și numai după aceea au încercat un atac de infanterie. Dela râul Somme spre meazănoapte luptă Englezii iar spre sud trupe franțuzești. Englezii sunt conduși de generalul Haig, iar Francezii de general Foch și Petain, al cărui nume este cunoscut dela Verdun.

Ziua a doua a ofensivei englezești.

Iată cum o descriu Nemții:

Continuarea atacului anglo-francez de amândouă părțile ale lui Somme nu a ajuns la nord de râu la nici o izbândă. Dușmanul a suferit aici pierderi sângeroase grozav de mari. La sud dela râu peste noapte am încovoiat înapoi în o a doua poziție diviziunea retrasă eri în poziția dintre întâia și a doua linie. Activitatea a rămas aceiași pe fronturile neatacate.

La vest dela Maas încercările Francezilor de-a recuceri părțile din tranșeu ocupate de noi pe înălțimea 304, au zădărnicit cu sine lupte mai mici de infan-

terie. La ost dela Maas dușmanul își sleiește și mai departe forțele în atacuri zadarnice contra fortului Thiaumont și contra înălțimei „Froide Terre“. Cu prilejul unui atac el a pătruns pe o clipă în cel dintâi tranșeu al nostru, situat cam 600 metri la sud dela fort, dar imediat a fost din nou alungat de acolo. La sudost dela fortul Vaux „bateria înaltă dela Damloup“ se află de azi noapte în mâna noastră. Acolo am făcut 100 prizonieri și am luat mai multe mitralieze. Detașamente franceze cari înaintau contra pozițiilor germane din „Bois du Prêtre“, la nord-vest dela Pont au Maussion, au fost ușor respinse, **Ziua a treia a ofensivei.**

Englezii au atacat cu puteri mari linia dintre Ancre și Somme, pe frontul Dèppe-Val, la Boiselle-Momatz și spre sud de Somme Barleux Beloy. Aruncând un număr mare de soldați în foc au și suferit pierderi uriașe. Atacurile au fost respinse pretutindeni. În jurul satului Hardecourt s'au dat lupte crâncene, în sfârșit au fost scoși Francezii de aici.

Ofensiva Rușilor.

— Atacă și la Baranowice. —

În Bucovina nu s'a întâmplat nimic mai însemnat. La Kolomea luptele au crescut în estensiune. O ieșire puternică dușmană la vest dela oraș a fost oprită din partea noastră prin un contraatac. La sud-ost dela Tlumacz, unde trupe germane și austro-ungare se află în luptă, un atac rusesc de cavalerie, îndreptat pe o lățime de front de 1½ klm, a fost zădărnicit în focul artileriei noastre și infanteriei noastre. În regiunea la sud dela Luck atacul aliaților a câștigat din nou teren. La vest și la nord-vest dela Luck au fost respinse ieșiri înverșunate rusești. Tot așa și un atac al cavaleriei dușmane în regiunea dela Zloczewka. La nord-ost dela Baranowice trupe germane și austro-ungare au respins atacuri puternice, pregătite cu un foc violent de artilerie. Luptele încă nu sunt pe deplin terminate. În jurul luptelor dela Kolomea

Budapesta. — Se anunță din cartierul presei: Rușii au întreprins la Kolomea atacuri pe un front de 40 kilometri, unde și artileria grea a desfășurat o mare activitate. Deși dușmanul s'a străduit din nou să ajungă la izbândă cu forțe mari cu toate acestea au fost respinse toate atacurile. Pe unde li-a reușit Rușilor să pătrundă în pozițiile noastre s'au desvoltat lupte corp la corp, care s'au terminat cu înfrângerea Rușilor. În luptele care au durat până seara târziu, au suferit Rușii pierderi sângeroase, fără a-și ajunge scopul. Cu toate acestea, pentru o împărțire mai potrivită a apărării față de numărul rusesc, o parte din front a fost retrasă în pozițiile situate spre vest de

Kolomea și înălțimile văii Czeremos. Din contra atacurile rusești întreprinse la Niezwiska pe drumul ce conduce dela Kolomea la Nistru, au fost respinse de trupele austro-ungare. Pe aripa sudică a frontului încearcă cavaleria și infanteria rusă să ajungă pe dibuite în contra nouilor poziții de munte austro-ungare. Ori unde au întreprins Rușii atacuri pe aci, au fost respinși: astfel la Izvor în ținutul izvoarelor Sucevei.

Tactica de atac a Rușilor.

Berlin, — Corespondentul de război Geyer descrie tactica de atac a Rușilor pe frontul austro-ungar:

După o pregătire artileristică de 36 ore, în care numai în Wolhinia s'au risipit trei milioane de granate, înaintă infanteria sub focul propriu. Primele talazuri de atac, constând din 6 până la 14 rânduri, erau împinse înainte, gonite de mitralierele și tunurile proprii.

Ofițerii însoțeau coloanele de atac cu revolverul și cnutul în mână și șileau pe soldați să intre în foc.

Detașamente de cazaci goneau înainte cu lovituri de nagaică măsele de soldați ce se revărsau înapoi.

Primele rânduri erau în parte fără arme, numai cu bastoane și granate de mână, umplute câte odată cu gaze puturoase; aceste prime șiruri erau condamnate la moarte.

Coloanele de atac trebuiau să facă atacul prin jocul artileriei austriace, să pătrundă în poziții, care se aflau încă sub focul repede al Rușilor, astfel că sufereau pierderi neînchipuite; numai câte o parte ajungeau în poziție.

Pe când aceștia se luptau corp la corp cu Austriacii pe atunci Rușii deschideau din nou focul asupra trupelor proprii, pentru a nimeri pe Austriaci.

După această bombardare uriașe, erau mânate înainte talazurile de atac următoare, cuprinzând 12—20 rânduri.

Acest metod de atac pretindea pierderi uriașe de oameni, 40—60 procente; unele regimente erau nimicite cu desăvârșire.

Pierderile rusești întrec orice închipuire.

Berlin. — „Achtuhrblatt“ află din Copenhagă: Pierderile rusești întrec orice închipuire.

Spitalele din Kiew sunt acum mai îndesate, decât pe timpul luptelor din Carpați. Ne putem forma o icoană limpede socotind că numai după comunicatul oficial al serviciului de recunoaștere militar din Kiew, i-a reușit acestuia în timpul din urmă să recunoască pe câmpurile de luptă 106.000 soldați ruși căzuți. Pierderea în ofițeri este mai mare decât în luptele din Carpați. Listele de pierderi arată până acum 23 generali morți și răniți; afară de aceea 26 comandanți de regiment.

Pe frontul italian.

Lucrarea vie a tunurilor dușmane și a aruncătoarelor de mine contra pla-

toului dela Doberdo. și adică contra liniei la sud dela Monte Dei Sei Busi. continuă. In unele locuri s'au dat și lupte înverșunate cu granate de mână. In regiunea Marmolota și pe frontul nostru dintre Brenta și Etsch au fost respinse mai multe atacuri ale dușmanului.

In regiunea muntelui Interotto sublocotenentul Kaiser, cu o patrule constatătoare din 6 soldați ai regimentului de infanterie Nr. 26 din armata teritorială, după o întreprindere cu izbândă contra mitralierelor dușmane, a adus cu sine 266 prizonieri italieni, între cari 4 ofițeri. In alte locuri au fost făcuți eri prizonieri 14 ofițeri și 336 soldați italieni.

Comunicatul cel mai nou alui Höfer.

Budapesta, 6 Iulie. Pe înălțimile din nord-ostul Cărlibabei, în Bucovina, sunt hărțuieți cu cavaleria dușmană. Spre vest de Kolomea o brigadă, care a atacat spre amiază a fost fugărită înapoi de artileria noastră. Spre seară dușmanul a atacat spre sud de Badzanka cu puteri mari, dar a fost respins pretutindeni, pe unele locuri după o luptă înverșunată piept la piept. La Barysz spre vest de Buozacz au pătruns Rușii, trecător, în liniile noastre, dar un contraatac ne-a pus din nou în stăpânirea lor. La Werbion, pe Styru de sus un atac austro ungar a adus 11 ofițeri și 827 soldați ruși prinși și 5 mitralieze. De mai multe zile s'a distins aici reg. 42 de infanterie din Szabadka. Spre sudvest și vest de Luck au dat greș atacurile numeroase ale dușmanului cu grele pierderi pentru dânsul. La Rafalowka au început Rușii din nou atacul. Spre vest de Kolki încearcă dușmanul cu mari puteri se treacă peste râu. Și în alte locuri au fost respinse toate atacurile dușmane.

Din România.

România și ofensiva rusă.

— Voce de presă. —

Dăm și noi din ziarul berlinez „Krouz Zeitung“ următorul articol:

Quadrupla este vădit năclită din cauză că ofensiva rusă n'a produs în România valuri mai mari. Se sperase în adevăr, că izbândile cucerite chiar lângă granița României vor îngădui rusofililor din țară, să ceară amestecul în contra Puterilor Centrale. Amenințările n'au lipsit de sigur, dar pe cât se pare au trecut timpurile, când cercurile din România se îndoiu de sfârșitul războiului.

Niște învingeri rusești trecătoare nu pot schimba acest punct de vedere; Quadrupla pare a se teme că s'ar putea produce altă ofensivă pe frontul oriental, care să nimicească și această din urmă nădejde ca România să fie târâtă în războiu.

De aceea întregă presă pariziană, din ordin primit de sus, se dedă la amenințări făcînd

și bine ticluite la adresa cabinetului Brătianu. „L'Echo de Paris“ declară într'un articol referitor la România, că guvernele Quadruplei au știut să supravegheze pe adversarii lor în Balcani și aceasta se va vedea în curând. Aceasta este o amenințare directă pentru România, căreia i-se făgăduiesc aceleași măsuri care au fost puse în aplicare în Grecia.

Dar cu greu se va putea face acest lucru la București. Cari sunt mijloacele pe care le are Impătrita Înțelegere spre a lua o hotărâre împotriva României? Ar putea cel mult să-l facă oarecari neplăceri neânsemnate, oprindu-i importul mărfurilor. Dar și în aplicarea unor astfel de măsuri Quadrupla trebuie să fie cu minte. Șicanele pot fi ușor săgeata care cade spre a lovi pe cel care a tras-o. Amenințările sunt tot atât de caracteristice pentru morala politică a Quadruplei ca și măsurile întreprinse în Grecia.

Apăsările Ententei.

Organul oficial al grupului conservator „Stegul“ făcînd o dare de samă despre situația de acum a României comunică următoarele:

„Schimbarea guvernului grec este prezentată la București ca un început al schimbării situației balcanice, la care România ar fi obligată să se alătureze. Quadrupla caută acum să manevreze în Grecia cu situația din România iar în România cu situația din Grecia.

Suntem informați că zilele acestea s'au făcut adevărate apăsări asupra guvernului nostru din partea Franței prin ministrul nostru din Paris și de către Rusia prin ministrul ei din București.

D-l Brătianu este rugat cu o vigoare neîntrebuințată încă până acum de puterile Quadruplei, să-și împlinescă datoria (?)

Ce trebuie să știe fiecare om cu privire la „Ajutorul de stat?“

(Urmare).

Cine primește ajutor anual pe oarecare vreme?

Acel soldat, care a devenit invalid în războiu, pe când își făcea serviciul militar.

După câtă dintre al săl t-se stabilește invalidului suma ajutorului anual pe oarecare vreme?

1. După propria sa persoană.
2. După soția sa legiuită.
3. După copiii săi legiuiți și nelegiuiți.
4. După tată-său și mamă-sa și în sfârșit după bunicii săi și bunica-sa.

In ce caz primește invalidul acest ajutor anual după propria-l persoană?

Dacă invalidul într'adevăr are lipsă de acest ajutor și numai atunci, dacă respectivul cetățean ungar și a făcut parte din corpul ostășesc ori a fost dus în războiu ca muncitor militar pe (baza art. de lege LXVIII din anul 1912).

Când primește invalidul ajutorul anual pe oarecâtă vreme după toți al săl?

La caz dacă acel invalid l-a susținut pe acestia — cu desăvârșire, s'au în parte numai și-ar trebui să-l susțină și pe mai departe.

Se poate cuprinde ajutorul acesta anual?

Nu.

Cine hotărăște îndreptățirea la ajutorul anual pe câtăva vreme?

In cercuri protopretorii (fibiraele), în orașe primarii, în Budapesta artiștii districtelor, iar în Fiume senatul orășenesc.

Cine stabilește suma acestui ajutor?

Diracțiunea financiară (Pénzügyigazgatóság) după locul unde petrece acel invalid.

Unde își poate adresa invalidul plîngerile, dacă crede că a fost neîndreptățit cu prilejul stabilirii ajutorului anual?

La ministrul de honvezi, care are deplul cel mai înalt de control asupra dărilor ajutoarelor anuale pe câtăva vreme și care poate schimba hotărârile aduse de cei mai mici.

Trebuie pus timbru pe aceste rugări?

Nu

Unde trebuie să se facă înștiințările pentru ajutorul acesta anual?

Invalizii, cari au dreptul și doresc să primească ajutorul anual pe oare câtăva vreme vor trebui să se înștiințeze cel din comune la artistia comunală, în orașe la primar, în Budapesta la artiștii districtuale, iar în Fiume la senatul orășenesc.

Până când se pot face aceste înștiințări?

Până cel târziu la prima zi din luna a șaptea de la încetarea războiului. Înștiințările făcute mai târziu de acest termen, nu se vor mai băga în seamă.

Ce trebuie să arate fiece cu prilejul înștiințării?

Documentele, cari arată starea familiară a invalidului. (Estrase de căsătorie și de botez).

Care e rata lunară cea mai mică, pe care o poate căpăta invalidul și familia sa, din ajutoarele, ce li se cuvin?

Invalidul poate primi cele trei feluri de ajutor (pensiunea de invalid, adausul de rănire și ajutorul anual pe oare care vreme deodată, fiind aceste neantârnoare unelo de altele. Dacă însă rata lunară din aceste ajutoare nu atinge suma de 50 de cor., invalidul are drept să ceară întregirea acestor sume la 50 de coroane, deoarece această sumă e cea mai mică, pe care are să o primească invalidul lunar din ajutorul, ori ajutoarele, ce i-se cuvin.

Întregirea aceasta se poate cere în comune prin artistia comunală iar în orașe prin primar.

Care e rata lunară cea mai mare pe care o poate primi invalidul și familia sa din ajutoarele ce li-se cuvin?

Sumele lunare ale invalidului (fără să se socotesc încă aici adausul de rănire) nu pot fi mai mari, decât ar fi putut câștiga mijloc pe un invalidul prin ocupațiunea, pe care a avut-o în viață.

Cine poate fi primit în casa invalizilor?

In casa invalizilor (unde li se dă acestora întregă întreținerea) pot cere să fie primiți acei soldați ori subofițeri (unterofițeri), cari în decursul împlinirii datorițelor lor militare:

1. Și-au pierdut cu desăvârșire vederea; și
2. Au fost atât de greu răniți, încât au nevoie (lipsă) de o îngrijire și supraveghere deosebită și în fine.
3. Au devenit nebuni, răuci, etc., sau căzut în boale grele (epilepsie sau frăs, etc.) ori în urma vre-unei boale au devenit neputincioși și în cercul familiei lor nu pot fi împărțășiți de îngrijirea cerută.

De ce îngrijire se împărțesc cei primiți în asilul de invalizi?

Cât se poate mai bună. Ei primesc mîncare locuință îmbrăcăminte și bani de tutun, apoi își mai primesc adausul de rănire, precum și solia (leasă de soldați). Și anume ei își primesc plată după rangul pe care l-au avut la armată înainte de a deveni invalizi.

Poate invalidul să-și ceară pensunea de invalid în loc de a intra în casa invalizilor?

Poate. Și în acest caz i-se ține dreptul de a putea cere ori când după această să fie primit în asilul de invalizi.

Poate invalidul să-și ceară o despăgubire pentru totdeauna în schimbul pensunet sale de invalid, ori a întreținerii, pe care ar primi-o în asilul de invalizi?

Poate. Și anume drept despăgubire pentru totdeauna va primi suma cât face pensiunea lui de invalid pe doi ani de zile.

Familia invalidului, care a murit în asilul de invalizi, primește vre-o despăgubire și cât anume?

Primește drept despăgubire suma de 60 cor. (Va urma.)

ECONOMIE

Fânațele și pășunile.

(Sfârșit).

Prepararea fânului brun. Rareori a dată ocazia, mai ales în ținutul deluros și aproape de munți, de a vedea economii uscând erburile și celelalte nutrețuri fără leac de ploaie. Cu atât

mai des întâlnim nutreț mult puțin atins de ploaie și aorea spălăcit, prăfos sau inoroi. Ca să nu mai vorbim de povealele ce unsoși apar ca din senin, înămolind cositurile și înghițând cōșpile sau ploșcoanele uscate gata, de câte ori nu suntem siliți, mai ales noi Ardenii, de a reînvi uscatul și a rămănea în așteptare zile ori săptămâni întregi până să vedem nutrețul uscat și adăpostit, sub coperiș sau în clăi.

Cu anevoie se uscă mai ales nutrețurile mustoase și cosite într'un târz'u, cum sunt otăvile, cucuruzul verde, mălaiul tătarec (măturile, lat, *Sorghum vulgare*), luțerna târz'e sau foile de napi (steele).

Mulțumită încercării și stăruințelor neinduplecate, adăpostirea nutrețurilor în stare mult puțin verde se practică azi pe o scară foarte întinsă, cu deosebire în Svițers, Danemarca, Germania și alie țări rîcoroase și bogate în ploi.

Bucuros am recomanda la noi cercări și adăpostiri în mic, cari însă, durere, nu izbutesc. Cu atât mai sigură e păstrarea în mare, cu peste 10 cară de nutreț, dacă rîzbaterea aerului e cu desăvârșire împedecată.

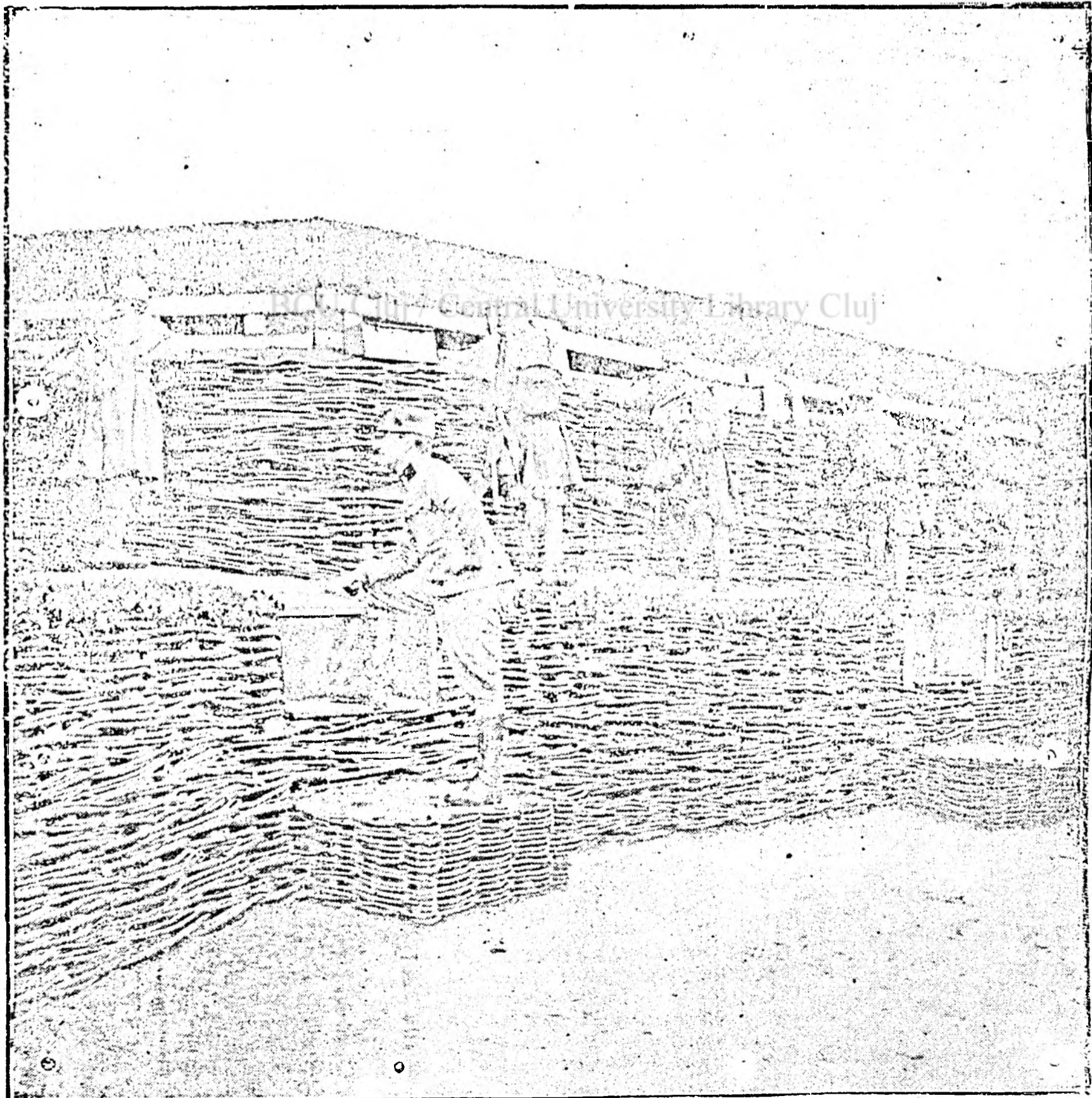
Facem începutul cu nutrețul brun, otavă sau fân, care se prepară, din iarbă pe jumătate ori măcar înoatva uscată, — într'un șopron izolat și înalt, fie și deschis. În lipsa șopronului prepararea urmează a se face într'o clăie sau gireadă mare.

Iarba veștedă sau pe jumătate uscată se aduce în pripă, se așterne sburliță rând pe rând și apoi se calcă din răsputeri, cu ajutorul a 8 până în 10 oameni mari. Dacă înălțimea trece de 6—8 m., cu atât mai bine; deasupra se pune un car întreg de paie, cari și ele trebuie apăstate din greu. Unde lipsește șopronul care, reamintim, poate fi și necoperit, călcăm nutrețul bărbătește și punem la vârf un morman de paie împovărat cu 3—4 cobile grele.

În amândouă cazurile e trebuință neapărată ca să nu aibă pe unde se vîră sau furiga aerul, care ar pricinui, fără doar și poate, trecerea în muzele. Astfel se explică trebuința de a țescui și împovăra nutrețul cu tot înadinsul.

Urmând întocmai, vom dobândi nutreț foarte gustos, aromatic, fraged și prinosos diverselor animale, chiar și dacă ar proveni din lucră in-

Tranșeie cu păreții de împletituri.

Dacă trupele noastre stau timp mai îndelungat în tranșeie, se străduiesc să le facă cât se poate mai bune. Ochipul de față ne arată așa un tranșeu cu păreții de niiele împletite, cari înlătură umezeala și țin pământul să nu se surpe.

câtva rovinease. Începând cu anul sunt, cari dau înălțime nutrețului brunfață de cel îndatinat.

Nutrețul brun rămâne unde s'a așezat timp de 7—8 săptămâni, nefiind ertat a-l răsoi. Într'aceea el se înfălbântă până la 80° C., asudă esaburind și trece în dospire (fermentație), devenind mai târziu brun s'au castaniu. De aci numirea. La vite se dă numai după ce se va fi răcorit îndeplin. Fânul astfel pregătit îngăduie păstrare cu anii, în aceeași stare bună.

Prepararea nutrețului murat. După un alt tipic, vechiu și mult mai răspândit, economii prepară nutreț murat sau înăcrit, mai ales din cucuruz verde (cultivat ca nutreț), meiu tătarec otavă târzie, trifoliu, luțernă, fol de varză și c. l. Neapărată e o groapă, de se poate, betonată sau din cărămizi, 2 m adâncă, 2¹/₂—3 m largă și lungă după trebuință. Pământul se pune gramezi de două laturi; celelalte două rămân pentru umblarea cu carul. Groapa sa fie acoperită de umzeală și la îndemână, de se poate, în aploierea grajdului.

Nutrețul se aduce, fără preget, în stare veștedă, fie și rourat ori stropit de ploaie, dacă svântat nu s'ar fi putut. El se imprăește cât mai Leopotrivă și se îndesă țespan cu pioicarele, mai ales pe de marginea groapei și la cele patru unghiuri, luând în ajutor un malul greu, o tăvală ori și mai bine, vitele ca la treerat. Imprăeștarea și îndesirea se continuă în linia oabli până la înălțimea de 1 m, spre a se putea așeza grămada bine-bine. Restul nutrețului se așează în forma unui mormânt puțin rotunzit, care se bate cu malul sau alt obiect greu.

De-acupra se așează, în grosime de preste 60 cm, pământul îngrămădit, care și el se va băta. Crepăturile ce s'ar fi mai târziu se acutură cu hârlețul (arșeul, hârșeul) și lopata, nu camva aerul să pătrundă înăuntru. Vorba e și aici să preintimpinăm răzbaterea aerului, în cazul de față, capul răuțșii. Înferbântarea merge crecând până la 65° C. și mai bine, apoi scade treptat.

În cursul celor 2 luni până ce s'a răcorit nutrețul se înăcrește puțin în urma dospirei ce îndură la început, rămâne însă mai tot așa verde cum se îngropase și, lucru însemnat, se frăgezeste și devine ușor mistulbil.

Din groapă se scoate bucuros în ajunul primăverii, degolind mormântul la un capăt și tăind nutrețul de sus în jos, cu o sapă așezată alt tăie, dacă nu prin căștonia de fân. După ce s'au dat cu gustul aerului și miroșind a pâne, în timp de 2—3 zile, vitele îl începă cu lacomie.

Nutrețul murat s'au înăcrit nu poate arde, nu se fură și îngăduie păstrare neștirbită preste 2 ani, se înțelege, dacă se laeă îngropat și tescult undei; din contră, scos din groapă și espus aerului sau doară arșei soarelui, el se strică în scurs timp. Se va coate deci, după cum cere trebuința, zi de zi.

Rădăcinoasele și modălele, d. e. napii (efecleie) de nutreț, napii porcești (n. turcești), plicarce, corobești, topinambur, lat. *Helianthus tuberosus*), de asemenea se pot așeza la înăcrit dacă se toacă și se stratifică cu tot atâtea paie tăiate mărunt, cari se calcă și adăpostec cu pământ asemenea nutrețurilor de mai sus.

Am putea cotinus, schițând alte doane tipicuri de păst:at, cari însă sunt mai puțin folosite și pe semne nu tocmai sigure. La putem dar trece sub tăcere, bani bucuros, dacă economii noștri vor începe a practica din ce în ce prepararea nutrețului murat și a fânului brun.

D. Comșa.

Colecta noastră pentru orfelinatul din Sibiu.

Consistorul arhiepiscopial din Sibiu, în ședința plenară ținută Vineri în 30 Iunie n. a luat hotărâre să cumpere casa din strada Berg, numărul 9, proprietate a »Reuniunii femeilor române din Sibiu«, pe seama orfelinatului ortodox român din Sibiu, care va fi deschis la 1 Octombrie anul acesta. Director al orfelinatului a fost numit domnul *Dr. Ioan Stroia*, protopresbiterul tractului Sibiu.

Aducând știrea aceasta, care ne înbucură pe toți continuăm cu publicarea colectei noastre.

Consemnarea femeilor din Ofenbaia (comitatul Turda-Arieș), cari au contribuit pentru orfelinatul român din Sibiu.

Cu 3 cor. au contribuit. Maria Fodoran, Ana Mladin. Cu 2 cor.: Sofia Danciu, Floare Chirilă I. Iacob, Valeria Țăran, Roza Predeticu, Sabina Muntean, Petronela Bologa, Ioana Farnade I. Todoruț. Cu 1 cor.: Anuța Barb, Lina Goșa, Eugenia Chirila, Tina Mladin, Salomie Faur. Cu 60 fil.: Sava Barb, Salvina Nuța I. Sim., Maria Opriga I. Petru. Cu 50 fil.: Maria Goșa, Ana Țir I. Somon, Paraschiva Baci. Cu 40 fil.: Ioana Farnade a cantonului. Cu 30 fil.: Paraschiva Buza, Maria Bădău. Cu 20 fil.: Sofia Filip, Dochia Țăran, Cătălina Filip I. Sim. Valeria Opriga. Total 30 cor. 10 fil. — Colectați prin *Maria Fodorcan*.

Lista de colectare a soldaților tunari dela Feld Haubitz Batt. 7134 Feldpost 612 făcută prin Dl. Mihailu Cristun.

Au contribuit: Vasile Izvinesanțu, Sarafola (com. Torontal) și Pavel Tîpescu, Comloșu mare câte 10 cor. Ioan Nica, Peirôman, 6 cor. Mihail Cristun, Gerliște (com. Caragheverin), Constantin Sperneac, Bocșa, Nicolae Cicerean, Cuvin câte 5 cor. Martin Crăta, Secesut 4 cor. Aurel Petrescu, Sudriaș 8 cor. 50 fil. Ioan Crețu, Ra-chitra și George Todorici câte 2 cor. 50 fil. Nicolae Huma, Izvini, Ioan Brestoviclan, Panlova, Felician Dejiu, Semiclușu mare, Petru Dumitar, Crașova, Ioan Paiconescu, Furdea, Dimitrie Meșaroș, Șeltin, Ion Brebu, Clăpodia câte 2 cor. Ieac Crăta, Dinlari, Pavel Vrănlari, Vranl, Fekete János, Medves, Ambrozi Radulea, Rudaria câte 1 cor. Suma totală 71 cor. 50 fil.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 6 Iulie n.

Examenele de calificare învățăto-rească în Blaj. Cursul pregătitor pentru soldații pedagogi s'a început la 25 Maiu și a durat până în 17 Iunie seara. Elevii au frecventat regulat cursurile, iar la examene au dovedit sărguință și progres, deși unii dintre ei au venit deodreptul de pe front, unde și-au făcut cu eroism datoria față de tron și patrie.

Cei 28 candidați pedagogi, cari s'au prezentat și au primit diploma de învățător sunt următorii:

Romul Almășan din Sănmărgița, căprar reg. 50. Victor Bălăș din Fildul-de-jos, căprar reg. 22. Sila Beu din Iancshida, sergent-major reg. 61. Maximilian Boer din Vajdsrece, pioner la reg. 3. Ioan Bunuș din Sântu, cadet reg. 22. George Cosma din Girbom, sergent-major reg. 64. Ioan Debău din Cuștelnic, fruntaș reg. 50. Octavian Dumitrescu din Șard, sergent reg. 50. Virgil Gărduș din Feneșul-săseș, fruntaș reg. 50. Mihail German din Girbom asentat la reg. 64. Ioan Maier din Grindcristur, cadet reg. 22. Valer Marășan din Beica-rom, George Mate din Boș, căprar, reg. 22. Toma Mihailu din Cichindeal, sergent-major reg. 23. Victor Muntean din Uș,

căprar reg. 23. Iuliu Pădurean din Fărău, etegar reg. 21. Ioan Păcurar din Chișfalău, asentat la reg. 50. Cornel Pop din Vad, fruntaș reg. 31. Vasile Pop din Tioțiu, sergent-major reg. 63. Ioan Popa din Tohan, voluntar reg. 31. Alexandru Rus din Petrila-rom., fruntaș reg. 50. Ioan Stan din Gilău, asentat la reg. 21. Aurel Suciu din Nirasteu, sergent major reg. 22. Eugen Tofan din Valessasului, asen. reg. 50. Ilarie Turdean din Sânger, voluntar reg. 62. Axente Valla din Săcud, căprar reg. 50. Ioan Fleșer din Copșa mare, serg.-maj. reg. 31 și Valer Pascu din Reghin, fruntaș la reg. 103.

Ajutorul statornic pentru cei răniți în războiu. Ministrul de honvezi reg. ung. sub Nr. 239744 20 b. 1916 dispune, ca acei răniți din războiu, cari vreau un ajutor statornic, să și prezente rugărilor lor pe calea primăriilor comunale la oficiul pretorial, iar în orașe la primărie. Aceste rugări trebuie să fie provăzute cu un atestat medical dat din oficiu, din care să se vadă clar și împede: ce vătămare are rugătorul, cum și-a atras-o în decursul serviciului și la ce grad de elăbiciune a ajuns încât privește munca și agonisirea. Numitele autorități sunt obligate a trimite aceste rugări — firește cu ele dimpreună și atestatele medicale — comandel militare competente, care dispune asupra supravizității petenților și asupra ajutorării lor.

Traficul mărfurilor între Austro Ungaria și România. Între monarhia noastră și România s'a încheiat zilele trecute un contract pentru întemeierea unor birouri în scop de a înlesni schimbul de mărfuri. Cu începere dela 1 Iulie a. c., vor fi aduse la viață, atât în Viena, cât și în Budapesta, câte un birou pentru traficul mărfurilor. Birourile acestea, în înțelegere cu expozițiile din aceleași capitale, ale »Comisunii centrale de import din București«, vor avea să se îngrijescă, pe lângă servirea de informații, între cumpărători și vânzători: de căștigarea grăbnică a permiselor de export și import și în special de transportul grăbnic al mărfurilor de export din stațiunile de încărcare la locul destinației lor.

Cu începere dela 1 Iulie 1916 va avea să se facă exportul de mărfuri din Ungaria în România, pe calea ferată sau cu vaporul, numai prin mijlocirea biroului pentru traficul mărfurilor din Budapesta. Transportarea mărfurilor se va face în vagoane puse imediat la dispoziție și instalate militarmente, sub numirea de transporturi »Mercur«.

»Pagini Literare« Nr. 8. A apărut Nr. 8 din »Pagini Literare«, revista pusă sub conducerea d-lui Victor Stanciu. Și numărul de față cuprinde un material bogat și foarte bine ales și o seamă de ilustrații interesante din războiu: Idoi despre cultură de Verax, Pastel de M. Gășpar, Sfârșitul de Liviu Marlan, În fuga trenului (poezie) de Pablo Carda, Sonet de V. Stăncănea, Prisonierii de Tomița Ciprian, De profunzimea (poezie) de A. Hulea, Domnul Moldovăneș de Horia Petra Petrescu. Cronică: Gheorghe Coșbuș în Academia Română de Petronius, Dr. Ioan Lupăș de I. Mateiu, Notițe etimologice de Dr. N. Drăganu, Cronică astronomică. Inserțiuni. Recomandăm tuturor cititorilor noștri această bună revistă, care poate să mulțumească pe toată lumea.

Brutăriile oprite să lucreze în timpul nopții. Monitorul oficial ungar publică azi o ordinațiune prin care se oprește lucrul de noapte la brutăriile (pecăriile) din Ungaria. Fabricarea pânel, turtelor, cozonacilor, este de acum înainte oprită dela 6 seara până la 6 dimineața.

A treia campanie de iarnă. După informațiile ziarului »Lokalsanzeiger« s'a vorbit în ședințele secrete ale camerei franceze și de-

pro viitoarea campanie de iarnă. Majoritatea deputaților a cerut guvernului să se rotească asupra terminului ofensivei generale ce se va începe pe frontul vestic și să spună cuvântul mântuitor: că o a treia campanie de iarnă nu va mai avea loc. Sâmburele desbaterii l-a format întrebarea, că ce poate dobândi Franța cu ajutorul Angliei până la sfârșitul lunii Octombrie.

Darul pădurilor. Având în vedere greutățile traiului, ministrul de agricultură austriac a dat oamnilor săi o circulară, prin care permite poporului sărac să culegă fără nici o taxă din pădurile statului: smeură, frăgi, bureți și alte fructe de pădure.

Doi Români și 12 Cazaci. După o foale din patrie când Rușii au trecut la Mamornitza pe teren românesc s'a întâmplat că o patrulă de 12 Cazaci trecând granița românească să îndrepta spre Bucovina. Un soldat român de graniță fiind de pază, văzând urmele celor, însoțit de un camarad, porni să urmărească pe călăreți — fără însă să-i poată ajunge. Dar Cazacii au răzucit și ajunseră în fața grănițelor române. Aceștia le strigară: Stați. Rușii descărcară o salvă asupra celor doi Români, cari le răspunseră cu focuri numărate. Cazacii, crezând, că au în fața lor un detașament puternic, se predară. Așa cei 12 Cazaci au fost făcuți prizoneri și predați comandel militare.

Robert Casement osândit la moarte. Procesul contra lui Sir Casement a'a sfârșit. Casement a fost osândit la moarte pentru trădare de patrie.

Casement a fost irlandez și apărând cauza patriei sale, a trebuit să-și părăsească postul de funcționar al guvernului britanic. Refugiindu-se

în Germania aici a luptat în aeris și cu graiu viu pentru drepturile națiunii sale subjugate. Intorcându-se pentru un moment în patrie a fost arestat și aruncat în temnișă, iar acum condamnat la moarte.

Foi parisiene afiș, că regele Alfonso va interveni în favorul grațierii lui Casement. Prelații irlandezi încă au cerut intervenția Papei ca să scape pe condamnatul.

Farmacia lui Guido Fabritius ține în luna lui Iulie serviciu de noaptea pentru orașul de sus.

În atențiunea sătenilor din comitatul Sibiiului. — Să aduce la cunoștință sătenilor din comitatul Sibiiului, că federația însoțitorilor sătești »Infrățirea« din Sibiiu—Nagyszeben Strada Bruckenthal Nr. 17 a primit dela dl. vicecomite al comitatului împuternicirea de-a aduce porumb (cucuruz) din România pentru acele comune ale comitatului, în care se simțese lipsa.

Locuitorii comunelor din comitat, cari au lipsă și doresc a comanda porumb, să se înțînțeze la primăriile comunale și să depună acolo prețul porumbului.

Primăriile comunelor vor face apoi comanda la federația »Infrățirea« în conformitatea cu condițiile cuprinsă în circulara Nr. 144 a. c. trimisă de federația tuturor primăriilor comunale din comitat în sensul scrisorii de împuternicire a domnului vicecomite, din 23 Iunie a. c. Nr. 5731.

Primăriile comunale și federația însoțitorilor sătești »Infrățirea«, Sibiiu Nagyszeben strada Bruckenthal Nr. 17 (oara de birou dela 8—1) vor da sătenilor în privința aceasta toate deslușirile de lipsă.

Cătră abonați.

Erta aceasta aducem la cunoștință, că la numărul 40 am adaus mandate la folle tuturor aceloră, al căror abonament se isprăvește cu 30 Iunie. v. Ne rugăm deci pentru trimiterea abonamentului cât mai curând, ca astfel se putem regula din vreme cărțile de oarece în curând vom opri foata celorce n'au plătit. — Totodată mai amintim, că deodată cu trimiterea banilor pentru foata de Fot-Dumtneacă se pot adauge bani și pentru foata de Marția și Sâmbăta. Prețul abonamentului este:

Foata de Dumtneacă:

Pe un an . . . . . K. 5.40
Pe o jumătate de an " 2.70

Foata de Marția și Sâmbăta:

Pe un an . . . . . K. 8.—
Pe o jumătate de an " 4.—
Pe un pătrar de an . . . . . " 2.—

Rugăm pe toți abonații noștri vechi să lătească foata în cercul cunoșcutilor lor. Cine dorește să cunoască »Foata Poporului«, să ne scrie pe o simplă carte postală, iar noi îi vom trimite momentan un număr de probă gratis din foata de Dumtneacă, Marți sau Sâmbăta, după cum va dori.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Herșu.
Tiparul »Tipografia Poporului«

Nr. 393—1916 no.

Publicațiune.

Comuna Opreakerczisora (comitatul Fogaras) își arădoază edificiul de crăjmă provăzut cu licențe de crăjmărit pe termenul dela 1 August 1916 până în 31 Decembrie 1918. Prețul strigării 200 Cor., valdu 100/0. Licitația să țino în cancelăria comunală la 16 Iulie 1916 a. m. la 10 ore.

Opreakerczisora la 25 Iunie 1916
Primăria comunală.

Se caută

un servitor la școala economică consistorială din Sibiiu. Reflectantul poate fi și aseniat, căci o speranță de a fi eliberat de sub acuzo având etatea între 40—50 ani.

Condițiuni se primesc foarte favorabile.

Pentru informațiuni a se adresa la conducătorul școlii Ioan Ojolu prof sem. str. Waisen Nr. 5.

O doică

sănătoasă, și cu un copil, se caută, strada Roamarin Nr. 11

Pictură bisericească și portrete

Aduc la cunoștința On. public, că subscrișul primesc în lucrare orice pictură în oleiu, în special bisericească: iconostasă, orice icoane și mărimi lucrate pe pânză, lomu zinc, eventual pe zid păreți) etc. Cruci, prapori întregi, prasnăcare etc. Curățiri, reparaturi și renolri a tot felul de icoane, picturi și iconostasă; — tot felul de aurită până la cel

mai fin aur veritabil. Cu prețurile cele mai moderate.

După fotografiile bune lucrez portrete până la mărimea naturală, în Creton (Conte) și în oleiu. Pentru lucrurile mele posed numeroase atestato de mulțumire.

Oarănd aprilul On. obște române, semnez

Cu toată stima:

Nicolae Baciu, pictor
Agărbiciu, Szászegerbogy (N. k. m)

Atelierul tehnic pentru dinți

a lui

E. DIEKER

se închis până la sfârșitul lui Iulie.

Banca generală de asigurare

societate pe acții, Sibiiu—Nagyszeben.

Foundation în anul 1911 de toate băncile române din patrie.

Daune plătite, peste . . . . . 250.000 Cor.
Reservele asigurațiilor peste . . . . . 350.000 "
Reserve de capital . . . . . 50.000 "
Capital acționar . . . . . 1200.000 "

Contractează asigurări asupra vieții, după toate modalitățile și anume pentru caz de moarte, termen fix, pentru caz de moarte și de viață, asigurări de zestre, capitaluri de etablară, reente de educațiune, de invaliditate, pentru bătrânețe, asigurări pe depuneri în toate combinațiunile.

Contractează asigurări contra daunelor de foc, furt prin spargere (efracțiune) și primește tot felul de asigurări.

Toate asigurările se pot contracta prin mijlocirea băncilor românești a proșilor, învățătorilor și altor bărbați de încredere ai societății din toate comunele, de asemenea și prin: **agenturile principale:** Arad, Brașov, Lugos, Vârșet și în fine direct la:

Direcțiunea societății în SIBIIU (NAGYSZEBEN)
(edificiul „ALBINA“)

„FOAIA POPORULUI“

pe **CÂMPUL DE LUPTĂ**

se poate trimite ori-unde și cu începere de ori-când, ceea ce aducem la cunoștință cetitorilor noștri, spre orientare, în urma mai multor întrebări ce primim mereu.

Prețul abonamentului este: **2 cor.** pe timp de 5 luni de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statorim prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de câte 2 cor.) se trimite mai ușor. Schimbarea adresei altundeva, tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr'un oraș ori sat din lăuntrul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; e destul a scrie nouă adresă pe o carte postală, unde să se spună însăși adresa de mai înainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cari doresc să trimită Foata la vr'un neam sau cunoscut de pe câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

Endovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stufe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sosește chiar acum, pentru baine
de bărbați stufe indigene
din cari se execută după măsură
cele mai moderne vestimente pre-
cum: Sacko, Jaquette și hal-
ze de salon, cu prețuri foarte
moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile de stufe pentru
pardisiuri și „Raglam”, cari
se află totdeauna în deposit bogat.
Asupra reverențelor confec-
ționate în atelierul meu, îmi per-
mit a atrage deosebită atențiune
a On. domni preoși și teologi ab-
solvenți. — În cazuri de ur-
gență confecționez un rând
complet de baine în timp
de 24 ore. — Uniforme pentru
voluntari, cum și tot felul de articli
de uniformă, după prescripție croi-
tura cea mai nouă.

Un cadet

concediat până la 30 Nov., caută
aplicare la mașină sau conducător
la mai multe mașine de trierat sau
plug motoric. Adresa: I. Oancea,
Borossebes.

La croitoria J. PETRĂȘCU

SIBIU

se caută 2-3 lucrători
buni.

Econoamă.

Un preot văduv, în etate de 32
ani rămas cu 2 copii (de 4 și 6 ani)
caută o econoamă inteligentă, în e-
tate până la 35 ani.

Ofertele dimpreună cu fotografia
să se trimită la administrația „Foi
Poporului” în Sibiu (Nagyzeben)
sub nume de „Serioasă”. Discreția
să garantează.

Moșie de exarândat.

În hotarul comunei Oroiu să-
cuiesc — Székelyurály, com. Mu-
rș Turda — se află de exarândat
o moșie de circa 300 (treisute)
jugăre. Terminul de exarândare
toamna anului curent (1916) respec-
tively primăvara anului viitor (1917).

Cu amănunte servește:

văd. Carolina C. Codercea
Cluj (Kolozsvár) Majális u. 1

Să caută

o califă de rotar la Iacob Mar-
chiș, măestru rotar în Sibiu, Hei-
den-gasse Nr. 16.

Centrala de lână din țările coroanei ungare,

face de șire, că loc de adunat lână
în orice cantitate fie cât de mică și
de orice sortă, pentru vânzători e
DI Iakob Löwy Fleischergaese Nr.
3 II. 4 în Sibiu (Nagyzeben).

Vinderea la Grand Magazin

s'a început Luni în 19 lunie 1916
în toate despărțăminte cu prețurile
cele mai ieftine.

Boltă bogată în covoare, per-
dele albituri, creton, modă, um-
brele etc.

Prăvălie de închiriat.

În comuna Tălmăcel (Kistalmács)
se află un local de prăvălie de în-
chiriat.

Localul e deplin aranjat cu mo-
biliarul recerut.

Depărtarea dela Sibiu 22 km.
dela gara Nagytalmács 4 km.

Reflecția să se adreseze pro-
prietăresei Paraschiwa T. Tirsic
Tălmăcel Nr. 10 p. u. Nagytalmács.

La compactoria

F. Neuzil, Pământul mic se
primesc felite lucrătoare.

Cea mai bună bere de Steinbruch

în butoaie și sticle dela

Fabrica de bere a Capitalei, soc. pe acții în Steinbrück

recomandă reprezentantul general

Sibiu. G. A. SCHNEIDER, Sibiu.

Telefon 147.

Spriziniți Industria română!

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie”.
Sibiu, (Burgergasse) Nr. 7, Nagyszeben.

Atrag atenția onoratului public
din loc și jur că mi-am asortat
depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii,
dăme și bărbați.

Ghete cu zug din pielea crepată Kr. 25-50
Prețul după cursul zilei.

1500 perechi de boconci
cu prețul dela 45 cor până la
50 cor. lucrați din materialul
cel mai bun pentru domni, mu-
citorii și militari.

Ghete de copii Nr. 20-25 26-28 29-34
K. 9-20 13-20 20-28

Ghete de dame Nr. 35-42 de bărbați Nr. 39-47
K. 25-40 K. 30-60

Cat. log nu dăm afară până după războiu.
Nu pierdeți ocazia și vă convingeți!

Cat. log nu dăm până după războiu.

Berea albă și neagră din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere
o căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cario cunosc-
ători la orașe
cât și la sat
124

Că berea
noastră e
foarte cău-
tă se poate
vedea și de
acolo că cum-
părătorii se
înmulțesc
mereu

Aviz.

Am croare de-a aduce la cunoș-
tința proprietarilor de oi, că societă-
tea pe acțiuni a „centralei pentru
lână din țările Sf. coroane maghiare”,
m'a numit pe subscrierul de agent
oficios al ei, și drept aceea sunt gata
a servi gratuit cu orice lămuriri, cari
privesc aceste afaceri. Intrucât unul
ori altul dintre proprietarii de lână
ar dori să-și ofere lână „centralei
de lână”, rog să mă caute în can-
celaria mea din strada Cisnădiei Nr. 5
(în curte la stânga). La dorință îmi
exercitez și eu însumi în persoană
clienții.

Cu stimă

Teszler Simon,

Incredințatul societății pe acțiuni
al „Centralei pentru lână” din țările sf.
coroane maghiare.

CAFEA

cu 50% mai ieftină decât la alții,
având un gust plin de aromă, america-
nă, potrivită prin conținutul ei bogat și
bun pentru a face economie, dimpreună
cu zahărul trebuincios pentru ea. Lifer-
reză în săculețe de probă de câte 5
kg. cu 26 cor. firma:

A. Sapira

Export de cafea în M. Rákó 526.

25,000 perechi de ghete, boconci și cisme

cu transport în termen de 30 zile

Expediem zilnic pe postă și pe calea ferată, cu
ramburea, cele mai bune ghete și arti-
cili de piele, opinci și cisme
pentru bărbați în preț de 60 până
la 140 cor., apoi boconci dela 28
până la 48 cor. și opinci cu chilogramul în
prețul de curs de peste zi, ghete pen-
tru bărbați dela 32-48 cor.,

ghete pentru dame dela 26-56 cor., ghete
pentru băieți dela 28-38 cor. și mai sus. Jumă-
tăți de ghete dela 9 cor. în sus. La cumpărături în mare după tocmeală.

Petringenar János,

director pentru articli de vânzare.

Budapest, Szerecsén-utca o. Telefon Nr. 131-89.

Acel articli, cari nu corăspund îi schimbăm ori întorcem banii.

Cereți preiscourant ilustrat.

Adresa pentru depeși: „Peatra” áruosztály.

Cu stimă:

„PEATRA”, bancă economică comercială și de credit, soc. pe acțiuni,
despărțământul pentru vânzare Sibiu — Nagyszeben.